

Per a l'oposició no hi ha dubte: el govern de José Ramón Bauzá és el més dretà de tota la història autonòmica balear. Si més no, és cert que ha picat l'ullet als sectors més conservadors de la societat. Per exemple, és clarament dretana –i no tan liberal, si més no en el sentit clàssic dels termes polítics i ideològics– la idea d'haver d'enfrontar-se a la crisi financera a base de retallar despeses –especialment les que es dedicaven a col·lectius ideològicament allunyats– i, alhora, negar qualsevol possibilitat d'augmentar tant els impostos en general com els adreçats selectivament a les classes més benestants en particular.

Retallades. Si una cosa caracteritza els cent primers dies de Bauzá al cap-

Cent dies de retallades

El govern de José Ramón Bauzá arriba a cent dies enmig de fortes crítiques dels partits nacionalistes i d'esquerra.

davant del govern són les retallades anunciades en la despesa pública. Tot d'una d'haver pres possessió, el president donà exemple i formà l'executiu més reduït que hi ha hagut mai. Ho havia promès a la campanya: set consellers en lloc dels habituals dotze, tretze o, fins i tot en algun cas, catorze que havien tingut els governs anteriors, tant en els de pactes de centre-esquerra com en els de dreta. Igualment reduí quasi a la meitat el nombre de direccions generals.

D'ençà del primer dia, el president i, igualment, el vice-president i conseller d'Economia, Josep Ignasi Aguiló, han *plorat* assegurant que a les arques públiques “no hi ha res”. Pitjor encara: hi ha un deute enorme. Més de 4.500 milions d'euros, dels quals, segons el govern, 1.104 corresponen a dèficit, és a dir: factures de proveïdors pendents de pagar. Aquestes xifres tan esgarrioses han servit perquè el PP carregàs fort i ferm contra el govern anterior, presidit per Francesc Antich i, en particular, contra el PSOE. Acusa els socialistes de ser els responsables del “desastre econòmic” perquè han “més que duplicat” el deute que deixà Jaume Matas el 2007. De fet, diu el PP, el socialisme van incrementar el deute en quatre anys, en una xifra superior al que s'havia acumulat durant els 21 anys anteriors d'autonomia (1983-2007). El PSOE va voler contestar aquestes xifres amb una conferència de premsa de Francesc Antich i Carles Manera (ex-conseller d'Economia). Tanmateix, únicament discutiren qüestions tècniques (que no es podien considerar comptablement com a dèficit uns 700 milions), però no el fons.

Fruit d'aquesta pèssima situació econòmica, el conseller Aguiló va haver de fer un pla de sanejament a presentar al govern espanyol perquè aquest li permeti d'endeutar-se més i, així, poder disposar de doblers líquids per a pagar proveïdors. Al pla del govern es preveuen mesures –retallades en despesa pública– per valor de 380 milions d'euros –el darrer pressupost, el del 2010, era d'uns 3.300 milions–, la qual cosa vol dir que les retallades hauran de ser molt fortes. I, efectivament, el govern ha començat retallant a totes les conselleries. Això sí: nega que tingui intenció

CAIB

Tant el president balear, José Ramón Bauzá, com el seu conseller d'Economia, Josep Ignasi Aguiló, afirmen que el deute heretat del govern anterior és enorme i que ara cal aplicar retallades.

de retallar en despesa que afecti directament els usuaris d'educació i sanitat pública. Aquesta negativa respon a les acusacions que en aquest sentit li han fet els sindicats –UGT, CCOO i STEI–, i també el PSIB-PSOE i el PSM.

Una de les mesures que més ressò extern han tingut ha estat l'eliminació de 89 llocs d'alliberats sindicals a l'administració autonòmica. La raó, segons el govern, és que “en aquestes circumstàncies de crisi no podem permetre'ns-ho”. Els sindicats, no cal dir-ho, hi reaccionaren amb virulència. Fins i tot els màxims responsables de CCOO i UGT a l'estat espanyol hi digueren la seva. Les centrals illenques consideren que l'eliminació dels alliberats és un *casus belli* i asseguren que ve “una tardor molt calenta”.

El govern ha pres més mesures –no pagar hores extra, per exemple– per a estalviar, però la més important va ser anunciada la setmana passada. Es tracta de la supressió d'empreses públiques i consorcis: 92 dels 168 que hi havia. Val a dir que el govern anterior ja havia assegurat que ho faria, això, per a estalviar, però a l'hora de la veritat no ho va complir. Socialment, aquesta és la retallada més important. Perquè, amb tota probabilitat, comportarà l'acomiadament d'uns 800 treballadors sobre el 3.500 que hi ha ocupats en tota aquesta xarxa orgànica que depèn del govern però que és fora del control polític habitual. Precisament, una part considerable dels escàndols de corrupció política han tingut l'epicentre en empreses i consorcis públics.

Per una altra banda, quant a infraestructures, el govern ha anunciat que renuncia a fer el tren que hauria d'unir Manacor amb Artà –a Mallorca–, obra que fou projectada pel govern anterior i que ja havia començat. Segons l'executiu de Bauzá, el govern espanyol només havia signat una “declaració d'intencions” d'aportar-hi diners, però ara s'hi nega. Conseqüentment, ha dit el president, “sense doblers no farem aquesta obra”.

Així mateix, el govern (i també els consells insulars) ja han anunciat una retallada enorme de subvencions. En alguns casos, com el del Consell Insular de Mallorca (ja explicat en edicions anteriors d'EL TEMPS), es pot com-

MIQUEL PAYERAS

El secretari general d'UGT-Balears, Lorenzo Bravo, ha mostrat la irritació dels sindicats arran de les mesures econòmiques del nou govern, especialment la supressió dels alliberats sindicals.

provar una selecció ideològica a l'hora de retallar, perquè perjudica especialment les organitzacions de caràcter nacionalista.

Iniciativa privada. El govern, ha dit diverses vegades el president, “no hi és per a crear feina; les administracions no tenen l'obligació de donar feina ni de quedar bé amb alguns col·lectius [atorgant-los subvencions]”. Per a Bauzá, “com més aviat prenguem aquestes difícils decisions [de retallar o de tancar empreses públiques], abans sortirem de la crisi; a mi m'han votat per a canviar les coses, però ningú no havia dit que fos fàcil”. La convicció conservadora del president és tan absoluta que no té cap problema a insistir una vegada i una altra que “la feina s'ha de crear des de la iniciativa privada; el que cal [al govern] és donar confiança perquè la iniciativa privada torni invertir”.

Aquest compromís ideològic i polític contrasta molt no tan sols amb l'esquerra –ideologia intervencionista en economia–, sinó amb tots els governs anteriors del PP: els de Gabriel Cañellas entre el 1983 i el 1995 i els de Jaume Matas del 1996-1999 i el 2003-2007. Bauzá és completament diferent. Vol fer allò que va dir que faria. Quel-

com que a la vida política balear és insòlit. “Sé que som previsible, que no sorpren, però som així: faig i faré allò que vaig dir que faria”, va dir al Parlament durant la sessió d'investidura.

Fruit d'aquesta fe en la iniciativa privada, l'executiu del PP ha volgut que la primera llei –de fet: un decret llei convalidat posteriorment pel Parlament–, i l'única fins ara, sigui la de suport als emprenedors i la micro, petita i mitjana empresa. És, sobretot, una declaració d'intencions a favor de la iniciativa privada.

També en l'àmbit legislatiu, el govern va anunciar fa poc l'aprovació d'una llei referida al turisme que, segons el conseller, Carlos Delgado, “serà històrica” per les novetats que introduirà. Bauzá va dir que la gestió de la política turística “ha de comptar amb la iniciativa privada perquè qui sap de turisme són els nostres emprenedors, que l'han convertit en el pilar de l'economia de les Balears”.

El català. El gran rebombori que va originar el govern amb les retallades té continuïtat amb els anuncis sobre què pensa fer amb la situació del català. Els darrers mesos EL TEMPS ja ha informat sobre cada mesura anunciada i també ha analitzat la intenció del con-

Francesc Antich ha intentat contradir les xifres presentades per Bauzà. Jaume Mateu (OCB) considera inacceptables les mesures contra el català.

seller d'Educació i Cultura, i portaveu del govern, Rafel Bosch –vegeu-ne entrevista a les pàgines següents–, de cercar una mena de “centrisme lingüístic” entre les dues posicions oposades, que poden representar, en el món associatiu, l'Obra Cultural Balear –com a entitat senyera en la defensa del català a les illes Balears– i el Círculo Balear –com a organització civil més important que lluita contra el català a les Balears.

En síntesi, el govern ha anunciat que introduirà l'espanyol com a llengua vehicular a l'ensenyament, que posarà fi a la immersió en català, que degradarà de requisit a mèrit el català per a accedir a l'administració, que introduirà l'espanyol a IB3 –en alguns programes– i, com a norma general, igualarà l'ús oficial del català i de l'espanyol. Les reformes legals que tot això implicarà seran: reforma de la llei de normalització lingüística, reforma o derogació

(per a ser substituït per un altre) del decret de mínims –que ara garanteix almenys el 50% de l'ensenyament en català– i reforma o derogació de més decrets en la mateixa línia.

Reaccions. Com és de suposar, tot el món associatiu i polític nacionalista i d'esquerres s'ha irritat contra el govern per totes les mesures anunciades. Sobre les mesures contra els sindicats, el secretari general d'UGT-Balears, Lorenzo Bravo, arribà a titllar els membres del govern de “porcs”, tot i que posteriorment va retirar aquest qualificatiu. Tots els sindicats esmolten armes contra el PP. A la darrera reunió amb l'executiu, els representants sindicals s'aixecaren i se n'anaren quan el govern els confirmà que les mesures anunciades –i sobretot l'eliminació dels 89 alliberats– es durien a terme.

Des de CCOO la secretària general a les Balears, Katiana Vicens, declarava

la setmana passada: “Ja prevèiem que l'escenari [de drets socials] empitjoraria amb aquest govern. Pareix mentida, però aspira a empitjorar la qualitat dels serveis públics. Bauzà proclamà durant la campanya que pretenia reduir la desocupació i el que ha fet en els cent dies que ha governat és engreixar les llistes de desocupació [en referència als acomiadaments en empreses públiques]”. Per part d'UGT, Lorenzo Bravo valorava els cent dies de Bauzà dient que “mai no s'havien vist atacs tan profunds i directes a la línia de flotació dels sindicats i dels ciutadans. Des que ha arribat [a la presidència], Bauzà no ha deixat d'usar les tisores”. L'STEI també critica les retallades perquè “perjudiquen els qui menys tenen” i perquè en alguns casos hi ha “voluntat” de fer mal a les “entitats de país”; aquest sindicat va anunciar que recorreria legalment contra la degradació del català.

El Grup d'Ornitologia Balear i Defensa de la Naturalesa (GOB) critica el Govern –i el Consell de Mallorca i l'Ajuntament de Palma– per les insinuacions o anuncis directes que podrien “refer decisions preses” pels executius progressistes anteriors de protegir espais naturals –com ses Fontanelles, son Bosch... per tal de fer-hi noves promocions urbanístiques.

Francesc Antich (PSIB-PSOE): “És un govern de dreta radical, el més dretà que hem tengut”

Per a l'OCB el govern atempta contra “els drets lingüístics dels catalanoparlants”

L'Obra Cultural Balear (OCB) ha estat l'entitat que més durament ha valorat les intencions expressades pel govern de Bauzà, referides a la degradació legal del català. Cada un dels anuncis ha merescut fortes crítiques. En síntesi, l'OCB considera que l'actitud que mostra l'executiu és "antimallorquina", que cerca "provocar divisió social" i atempta contra "els drets lingüístics dels catalanoparlants". En ocasió de l'anunci de reforma "puntual" de la llei de normalització, l'OCB va emetre un comunicat en què assegurava que "si això passa, serà traspasar la línia vermella", perquè l'actitud del govern és "gravíssima" i "inacceptable". A parer d'aquesta organització, el govern contravé el Tribunal Superior de Justícia de Balears que, recentment, ha validat el català com a requisit per a accedir a la funció pública. Per a l'OCB, el govern fa "una croada ideològica contra la llengua pròpia de les nostres illes".

Per al PSOE, segons que va valorar Francesc Antich, el govern de Bauzà és "de dreta radical, és el més dretat que hem tengut" a les Illes. Per a Francina Armengol, "es dedica a destruir llocs de feina públics, a crear incerteses i pors econòmiques; en aquests cent dies no ha fet res del que va dir que faria per a lluitar contra la crisi". El PSM insisteix especialment "en l'actitud contra la llengua pròpia de les Illes Balears" i en la ineficàcia "en la lluita contra la crisi".

Respecte a la involució amb el català, val a dir que un ex-dirigent del PP, Joan Verger, expressava a EL TEMPS la seva sospita que no aniria tan lluny com es diu.

L'allau de crítiques socials, sindicals i polítiques contra la gestió de Bauzà contrasta amb la valoració que en fan els ciutadans, segons l'única enquesta publicada sobre els cent dies: la del diari *Última Hora*. El 77% té més confiança en el seu govern que no en l'anterior d'Antich, la nota mitjana que se li dona és 5,3 (sobre 10) i la immensa majoria (entre el 70% i el 80%) dels votants de PP i PSOE valoren bé les retallades a l'administració i als sindicats i també els canvis legals sobre el català.

Miquel Payeras

Rafel Bosch és el portaveu i conseller d'Educació i Cultura del govern balear. En aquesta entrevista explica la seva política lingüística.

"Els drets lingüístics dels catalanoparlants estan assegurats"

El govern del PP actual és, com diu el PSOE, de "dreta radical"?

—Absolutament no. El govern fa les polítiques que creu necessàries amb el màxim respecte a aquells que interpreten la realitat d'una manera diferent.

—Respecte també pels catalanoparlants?

—És clar. Ara bé, nosaltres creim en dues llengües vehiculars —a l'administració, a l'ensenyament...— en lloc d'una i prou. I estic convençut que una part important de l'electorat del PSOE pensa com nosaltres.

—Reformareu el decret de mínims?

—L'esperit que animava aquell decret era molt ben definit: igualar l'ensenyament que es feia en castellà i en català. Avui dia tenim una necessitat afegida, introduir l'ensenyament —en menys quantitat— d'un tercer idioma, en aquest cas estranger. I això farem.

—Quin és l'objectiu del govern, en tot això?

—Poder garantir l'elecció de primera llengua a l'ensenyament. És important de retenir el concepte de *primera llengua*. Per a nosaltres és bàsic, perquè implica el fet clar que tenim dos idiomes. Tot respectant aquells que creuen que, a causa de la minorització del català, cal superar aquest estadi a través de processos d'immersió —opinió amb la qual no estic d'acord—, nosaltres tenim clar que volem l'ús vehicular a tota

l'administració, i a l'ensenyament, dels dos idiomes. Vull dir també que l'elecció de la primera llengua en el període de lectoescriptura no és una opinió del PP: l'estableix l'article 18 de la llei de normalització lingüística.

—Aquesta política no menysté el català?

—No, nosaltres no anam contra res ni contra ningú. L'objectiu és que s'arribi a sisè de primària amb coneixements bàsics de tots dos idiomes i, després, a secundària, es garanteixi que en acabar se sàpiguen, bé, correctament, tots dos idiomes. Per això creim que també a secundària s'ha de garantir que el castellà tenguí tractament d'idioma vehicular.

—Per què si és el català, com heu dit, la llengua minoritària?

—Perquè no estic d'acord que amb tot l'ensenyament en català es pugui garantir allò que la llei preveu, que és la capacitat de l'alumne en els dos idiomes a la fi de la seva escolarització obligatòria. Quan es diu que amb la immersió es garanteix que es coneixerà adequadament el castellà, doncs jo deman: com es garanteix? Perquè si els projectes lingüístics diuen que l'única llengua vehicular és el català, com es garanteix l'objectiu legal referit? No es garanteix enlloc.

—Però per què aquesta voluntat si quasi tot l'ambient social i mediàtic és en castellà i, per tant, l'al·lot ja l'aprèn?